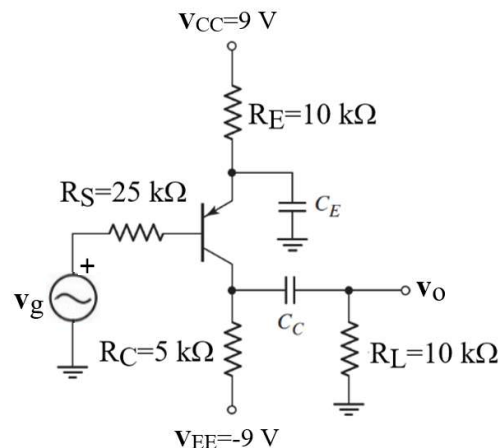

OSNOVI ELEKTRONIKE
Modul elektroenergetika (3OEP3A01) (2OEP3O03)

1. Zadatak

Tranzistor u kolu sa slike ima koeficijent strujnog pojačanja $\beta=80$, $V_{BE} = -0,65 V$, $V_A \nearrow \infty$. Odrediti:

- Naponsko pojačanje pojačavača $A = \frac{v_O}{v_g}$ na srednjim frekvencijama (kada je $C_E \rightarrow \infty$, $C_C \rightarrow \infty$);
- Prenosnu funkciju i donju graničnu frekvenciju pojačavača kada je $C_C = 100 nF$, $C_E \rightarrow \infty$.

Rešenje:

Rešenje tačke *a* je dato u 4. zadatku trećeg dvočasa računskih vežbi (BJT_AC).

b)

Kada kolo sadrži jedan kondenzator u rednoj grani prenosna funkcija je opisana izrazom:

$$A(s) = A_o \frac{s\tau}{1 + s\tau} = A_o \frac{\frac{s}{\omega_g}}{1 + \frac{s}{\omega_g}}$$

gde je A_o jednosmerno pojačanje, τ vremenska konstanta, ω_g granična frekvencija kola

Vremensku konstantu sračunavamo kao proizvod kapacitivnosti kondenzatora i ekvivalentne otpornosti viđene sa krajeva kondenzatora:

$$\tau = C \cdot R_{ek} = C(R_{iz} + R_L) = 1,2 mS$$

gde je R_{iz} izlazna otpornost

S obzirom da je $R_{iz} = R_C$ dobijamo

$$\tau = C(R_C + R_L) = 1,5 mS$$

Granična frekvencija kola je:

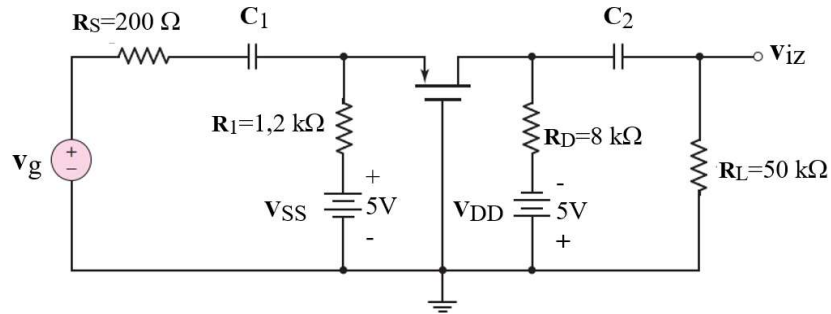
$$\omega_g = \frac{1}{\tau} = \frac{1}{1,5 mS} = 666,6 \frac{rad}{s}$$

$$f_g = \frac{\omega_g}{2\pi} = 106,1 Hz$$

2. Zadatak

Parametri p-kanalnog MOSFET-a u kolu sa slike su $A = 0,5 \text{ mA/V}^2$ i $V_t = -3,4 \text{ V}$, $\lambda = 0$ ($V_A \rightarrow \infty$).
Smatrati da: $C_1 \rightarrow \infty$, $C_2 \rightarrow \infty$. Odrediti:

- Radnu tačku tranzistora (V_{DS}, I_D);
- Strminu tranzistora ;
- Naponsko pojačanje $A_n = \frac{v_{iz}}{v_g}$.

Rešenje:

Rešenje je dato u 3 zadatku petog dvočasa računskih vežbi (MOSFET_AC).

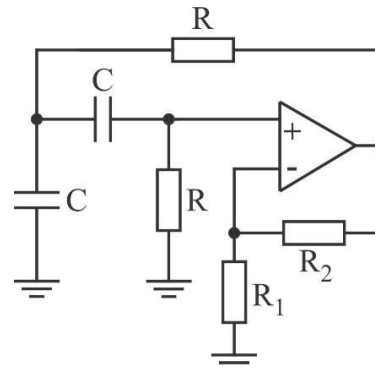
3. Zadatak

U kolu oscilatora prikazanog na slici 3 poznato je:

$$R = 2 \text{ k}\Omega \quad C = 20 \text{ nF} \quad R_1 = 5 \text{ k}\Omega .$$

Operacioni pojačavač je idealan. Odrediti:

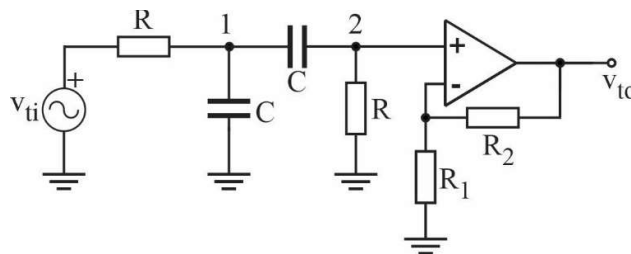
- Kružno pojačanje;
- Vrednost otpornika R_2 pri kojoj nastaju oscilacije;
- Frekvenciju oscilacija.

Slika 3

Rešenje:

Kada se prekine kolo povratne sprege dobijamo kolo iz koga možemo da odredimo kružno pojačanje.

Sistem jednačina koji opusuje kolo je:

$$V_1 \cdot \left(\frac{1}{R} + sC + sC \right) - V_{ti} \frac{1}{R} - V_2 sC = 0$$

$$V_2 \cdot \left(\frac{1}{R} + s \cdot C \right) - V_1 \cdot sC = 0$$

$$V_3 \cdot \left(\frac{1}{R_1} + \frac{1}{R_2} \right) - V_{to} \cdot \frac{1}{R_2} = 0$$

$$V_2 = V_3$$

$$V_2 = V_1 \cdot \left(\frac{1}{sCR} + 2 \right) - V_{ti} \frac{1}{sCR}$$

$$V_1 = V_2 \cdot \left(\frac{1}{sCR} + 1 \right)$$

$$V_{to} = \left(\frac{R_1 + R_2}{R_1} \right) V_2$$

$$AB = \frac{V_{to}}{V_{ti}} = \left(\frac{R_2 + R_1}{R_1} \right) \cdot \frac{sCR}{s^2 C^2 R^2 + 3sCR + 1}$$

Iz uslova $AB=1+j0$ sledi:

$$s^2 C^2 R^2 R_1 + 3sCRR_1 + R_1 = sCRR_1 + sCRR_2$$

$$-\omega^2 C^2 R^2 R_1 + 2j\omega CRR_1 - j\omega CRR_2 + R_1 = 0$$

b)

Kada se izdvoje imaginarni deo jednačine добија се:

$$2j\omega CRR_1 - j\omega CRR_2 = 0$$

$$R_2 = 2R_1 = 10 \text{ k}\Omega$$

c)

Izdvajanjem realnih sabiraka jednačine dobija se:

$$-\omega^2 C^2 R^2 R_1 + R_1 = 0$$

Frekvencija oscilovanja je:

$$\omega_0 = \frac{1}{CR} = 2,5 \cdot 10^4 \frac{\text{rad}}{\text{s}}$$